

STĽPČEK

O lese nielen v apríli

V našom kalendári s významnými výročiami a našimi menami sú často zaradené i obdobia dlhšieho časového intervalu podľa hierarchie významu. Lesu pripadá mesiac – apríl. Je to veľa, je to málo?

Zdanlivo veľa na to, aby sme si uvedomili, čo sa skrýva za pojmom funkčný les, málo na to, aby sme urobili všetko pre to, aby táto teoreticky zdôvodnená a prakticky žiadaná funkčnosť bola výrazná a trvalá.

Les nie je obilné pole, ktoré pod rukami starostlivého hospodára do roka vydá svoju úrodu. Svoj polyfunkčný, všeužitkový potenciál kumuluje v období minimálne jedného ľudského veku. História nás poučila, že to boli predovšetkým ľudia, ktorí sa o lesy starali, zveľaďovali ich v dávnej i nedávnej minulosti. Robiť to vedeli a vedia. Štruktúra a nakoniec aj rozloha bola dokumentom našej hrdosti a pýchy. Bola?

Prečo dnes nie je? Pekné je hodné obdivu, stali sme sa však štátom s prvenstvom národných parkov a chránených území, ale na starostlivosť o to pekné sme akosi pozabudli, dokonca sme to zákonom zakázali. Dielo, ktoré sme prírode pomáhali tvoriť, sme ztratili. Prestali sme účelne vzdorovať kalamitám, vlastnícke vzťahy torpédujú cieľavedomosť hospodárskych plánov a požiadavky občianskych združení a štátnej ochrany prírody sú často v rozpore s tými najzákladnejšími princípmi lesoochranných a lesostabilizujúcich opatrení.

Tu je zakliata strácajúca sa funkčnosť našich smrečín, listnatých bučín a rednúceho dubového porastu. Nemá príroda však má svoju reč, prihovára sa nám po celý rok. Ak dvanásťina z tohto časového limitu má tľmočníka, budme vnímavější a pozornejší k jeho slovám, veď čo je profesijne bližšie ako významové spojenie poľa a lesa.

A aj keď les nie je obilné pole, svojím hospodárskym, estetickým, zdravotno-hygienickým a ekonomicko-ekologickým významom bude nakoniec v našom obydli, detskej kolíske, účelovom nábytku, plamienku ohňa stálym a v doske voňajúcej živicu aj našim posledným spoločníkom.

Prof. JOZEF KULICH

BLAHOŽELÁME

Prvého mája oslávil významné životné jubileum

prof. Ing. JÁN TOMÁŠ, PhD.,

prorektor SPU pre rozvoj univerzity. Rektor Mikuláš Látečka mu pri tejto príležitosti odovzdal striebornú medailu SPU za aktívnu organizátorskú prácu a výsledky v oblasti vedy, vzdelávania a rozvoja univerzity. Jubilanťovi v mene spolupracovníkov a študentov srdečne blahoželáme!

-r-

poľnohospodár

Newspaper of the Slovak University of Agriculture in Nitra

Volume 52, Number 16, May 9, 2008

INSIDE

- Academician Emil Špaldon Celebrates his 90th Birthday 1
- FEM: Realization of International V4 Master Study Program 1-2
- Birds Migration – Nature Phenomenon 2
- Student's Scientific Works – Significant Study Component 3
- NUD 2008: Pull Up May Pole, Art Design Exhibition 3
- FZKI Students on Spring Field Trip 3
- NUD 2008: Sport Results 4

Malý strom na strome, to je čarodejná metla. Svojou krásou a rozmanitosťou si získava pestovateľov i zberateľov. Zaujala aj budúcich záhradných architektov. Čítajte na 3. strane.
Foto: MARTIN SUPUKA

Akademik EMIL ŠPALDON deväťdesiatročný

Mikulaš Špaldon je podpísaný aj pod proces výstavby moderného komplexu školy, ktorý od 60. rokov minulého storočia tvorí jednu z dominant mesta Nitra.

Rektor Mikuláš Látečka udelil akademikovi EMILOVI ŠPALDONOVI Zlatú medailu Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre za jeho celoživotné dielo a mimoriadne zásluhy vo vzdelávaní, vedeckovýskumnej a publicistickej činnosti v prospech rozvoja univerzity. Blahoželáme!

Emil Špaldon sa narodil 12. mája 1918 v Čadci, v početnej garbiarskej rodine. Ťažká škola, ktorú mu život pripravil, ho zocelila a urobila z neho skromného, mi-

moriadne usilovného, pracovitého človeka s veľkou dávkou cieľavedomosti a húževnatosti. Po úspešnej maturite na reálnom gymnáziu v Žiline odišiel z rodného kraja študovať do Prahy, kde absolvoval dva semestre štúdia matematiky na Prírodovedeckej fakulte Karlovej univerzity. V rokoch 1936 – 1939 študoval na Poľnohospodárskej a lesníckej fakulte ČVUT v Prahe a v rokoch 1939 – 1941 na Poľnohospodárskej a lesníckej fakulte v Záhrbe. Diplom poľnohospodárskeho inžiniera získal na SVŠT v Bratislave v roku

1941. Po ukončení vysokej školy pôsobil ako riaditeľ na Družstve pre pestovanie papriky v Pate a aktívne sa zapojil do riešenia pestovania a spracovania papriky na Slovensku.

V roku 1948 v Knižnici Povereníctva poľnohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave vychádza jeho prvá vedecká monografia pod názvom Koreňová paprika, ktorá svojím tvorivým a komplexným spracovaním, logickým a racionálnym prístupom k analýze a vedeckej interpretácii problémov pestovania a hodnotenia kvality papriky patrí medzi ojedinelé vedecké diela.

V roku 1946 získal titul doktora technických vied na ČVÚT v Prahe a v roku 1947 ako 29-ročný sa stal najmladším (Pokračovanie na 2. str.)

Senát o rozpočte aj investičnom zámere

Akademický senát sa zišiel 9. apríla. V úvode bohatého programu predložil Ján Simoník, predseda AS, návrh na zmenu názvu Mechanizačnej fakulty na Technickú fakultu. Informoval, že Akreditačná komisia vlády SR v súlade so zákonom o vysokých školách a platným štatútom AK súhlasila s návrhom SPU. Jednomyseľné hlasovanie členov AS túto zmenu potvrdilo.

Študentská časť AS SPU väčšinou hlasov schválila za členku Študentskej rady VŠ Lenku Čenkovú, ale neschválila za člena Správnej rady SPU doktoranda Ing. Miroslava Prístavku. Nová voľba bude na najbližšom zasadnutí AS.

Ďalšia časť rokovania bola venovaná rozpočtu na rok 2008. J. Simoník prítomných informoval, že v minulom roku bola snaha pripraviť metodiku delenia rozpočtu na jednotlivé fakulty tak, aby boli splnené požadované kritériá vychádzajúce z ministerstvej metodiky. Realizoval sa návrh na vytvorenie komisie, v ktorej bolo kompletne zastúpené fakult a univerzity. Členovia komisie boli vyzvaní, aby predložili návrhy na metodiku delenia rozpočtu na rok 2008. Na senát boli doručené iba návrhy z dvoch fakult. Dvakrát sa uskutočnilo rokovanie vedenia univerzity s dekanmi. Výsledkom bol predložený návrh rozpočtu na rok 2008, prerokovaný v ekonomickej komisii aj odborovej organizácii. AS SPU po diskusií väčšinou hlasov schválil metodiku delenia rozpočtu a návrh rozpočtu na rok 2008.

Následne senát schválil tieto zmeny vnútrouniverzitných dokumentov: úpravu Štipendijného poriadku, dodatok č. 1 k Zasadám volieb do AS SPU, dodatok č. 2 k Pracovnému poriadku 4/2004 a dodatok č. 1 k Rokovaciemu poriadku AS SPU v Nitre, dodatok č. 4 k Organizačnému poriadku SPU v Nitre a dodatok č. 3 k Štatútu SPU v Nitre. AS uložil rektori zabezpečiť zapracovanie schválených dodatkov do vnútorných predpisov SPU, v úplnom znení ich publikovať na webovej stránke univerzity a zároveň ich vydať v tlačenej forme pre potreby vedúcich pracovníkov SPU.

Senátori po rozprave väčšinou hlasov schválili investičný zámier na výstavbu nového ubytovacieho zariadenia SPU za vecné plnenie. Jednohlasne boli schválené aj referenčné normy fondu pracovného času vysokoškolských učiteľov v akademickom roku 2008/2009 s akceptáciou pozmeňovacieho návrhu, ako aj harmonogram výučby na akademický rok 2008/2009. -r-

V SKRATKE

Ing. JURAJ NOCIAR, PhD., generálny riaditeľ pre európske záležitosti Ministerstva zahraničných vecí SR, vystúpil 21. apríla v kongresovom centre s prednáškou na tému vplyvu Lisabonskej zmluvy na postavenie Slovenska v EÚ. Zamerail sa na prehľad primárneho práva únie a inštitucionálne otázky, ako aj na zastúpenie Slovenska v orgánoch EÚ. Prednášku J. Nociara, absolventa našej univerzity, si so záujmom vypočuli študenti aj pedagógovia Fakulty európskych štúdií a regionálneho rozvoja.

Možnosti uplatnenia technológie riadeného pohybu strojov po poli a vytvorenie výskumnej siete európskych pracovísk, zaoberajúcich sa touto problematikou, to bol cieľ seminára a workshopu, ktoré sa konali 22. až 24. apríla na pôde SPU. Organizátorom bola Katedra strojov a výrobných systémov v spolupráci so zahraničnými a domácimi partnermi. Svoje príspevky prezentovali odborníci z Česka, Veľkej Británie, Švajčiarska, Fínska, Grécka, Nemecka, Rumunska a z Dánska. O podujatí podrobne v budúcom čísle.

Na rokovaní Vedeckej rady Slovenskej akadémie vied, ktorá sa konala 24. apríla, bol ocenený prof. Ing. ŠTEFAN MIHINA, PhD., riaditeľ VÚŽV Slovenského centra poľnohospodárskeho výskumu v Nitre, vedecký sekretár Slovenskej akadémie pôdohospodárskych vied a externý člen Vedeckej rady SAV. Za mimoriadne vedecké, organizačné a riadiace aktivity v oblasti poľnohospodárskeho výskumu mu predseda SAV, prof. Štefan Luby, odovzdal Čestnú plaketu SAV za zásluhy v biologických vedách. Podrobnejšie informácie nájdete na www.sav.sk.

Vyšehradská pridaná hodnota pre ekonómov

Medzinárodné inžinierske V4 štúdium sa na Fakulte ekonomiky a manažmentu po úspešných rokovaniach partnerských univerzít, ktoré 22. apríla vyvrcholili podpísaním zmluvy v maďarskom Gödöllő, stalo pre študentov realitou.

Požiadavky a výhody

Medzinárodné V4 inžinierske štúdium v anglickom jazyku sa bude realizovať od akademického roku 2008/2009 v rámci študijného programu Ekonomika podniku na 2. stupni štúdia. Koordinujúcou inštitúciou je FEM, koordinátorom jej dekan. Na začiatku štúdia bude kreovaná jedna medzinárodná skupina, ktorú bude tvoriť 20 študentov, 5 z každej krajiny. V prvom semestri budú študovať v Nitre, v ďalšom vo Varšave a v druhom roku štúdia v Prahe a v Gödöllő. Podmienkou je, aby študent získal na každej partnerskej univerzite minimálne 30 ECTS kreditov. Štúdium bude ukončené štátnymi skúškami na domácej univerzite. Po úspešnom absolvovaní štúdia získa študent vysokoškolský diplom svojej domácej univerzity, certifikát o absolvovaní V4 štúdia, podpísaný predstaviteľmi všet-

kých partnerských univerzít a dodatok k diplomu, dokumentujúci štúdium v štyroch krajinách. Zmluva okrem toho dáva študentom možnosť získať aj diplom partnerskej univerzity, a to po splnení stanovených podmienok, ktoré budú bližšie špecifikované na základe bilaterálnych rokovaní v rámci konzorcia V4 univerzít. Nevyčísliteľnou pridanou hodnotou však určite budú jazykové a odborné kompetencie, ako aj interkultúrne praktické skúsenosti, využiteľné v profesionálnom živote absolventa tohto študijného programu.

Vyzývame absolventov bakalárskeho štúdia s dobrou znalosťou angličtiny, aby sa nad ponukou V4 štúdia zamysleli a zväzili možnosť prihlásiť sa naň. Bližšie informácie získajú na dekanáte FEM (Elena.Horska@fem.uniag.sk).

(Pokračovanie na 2. str.)

Akademik EMIL ŠPALDON deväťdesiatročný

(Dokončenie z 1. str.)

vysokoškolským profesorom na Vysoké škole poľnohospodárskeho a lesníckeho inžinierstva v Košiciach, kde pôsobil ako vedúci Katedry rastlinnej výroby.

V rokoch 1952 – 1958 bol dekanom Agronomickej fakulty a v rokoch 1958 – 1966 rektorom VŠP v Nitre. V roku 1965 získal vedeckú hodnosť doktora poľnohospodársko-lesníckych vied na ČSAV v Prahe. Ako člen ČSAZV, SAV a ČSAV a zároveň vedecký tajomník SAV sa aktívne podieľal na organizácii vedeckého života na Slovensku.

Pod jeho vedením sa konali prvé vedecké podujatia zamerané na semenárstvo, pestovanie tabaku, hustosiatych obilnín, zúrodňovanie pieskov. Celostátne konferencie Teória a prax vysokých úrod sa stali skutočnou školou agronomickej teórie a praxe pestovania obilnín na Slovensku. Bol prvým predsedom re-

dakčnej rady vedeckého časopisu Poľnohospodárstvo. Za obdobie svojho pôsobenia vychoval Emil Špaldon 55 aspirantov, 10 docentov a 8 doktorov vied. Je autorom 435 vedeckých a odborných prác, učebníc, publikácií, monografií uznaných doma i v zahraničí.

Vedecká osobnosť akademika Emila Špaldona prerástla naše slovenské, eventuálne česko-slovenské pomery, stala sa známou nielen v európskych krajinách, ale aj v USA.

Výrazný rozvoj poľnohospodárskej výroby v 60. – 80. rokoch by nebol mysliteľný bez bezprostrednej účasti a osobného vkladu akademika Špaldona a jeho žiakov. Propagoval a presadzoval vedecké poznatky v praxi. S jeho osobou sa spája realizácia slovenského sna o sebestačnosti. Prispel k nemu predovšetkým teoretickým rozpracovaním vedecky zdôvodnenej delenej výživy pšeni-

ce letnej ozimnej dusíkom, ktorá voľša do povedomia vedeckej a odbornej verejnosti ako nitrácia. Vypracoval pre agrobiologické podmienky Slovenska teoretické a praktické základy tvorby a redukcie úrodnotvorných prvkov, systém výživy a hnojenia s využitím možnosti biologickej racionalizácie, lepšieho využitia materiálnych a energetických vstupov. Za zlatú niť vedúcu k trvalému úspechu v rastlinnej výrobe považoval biologickú kontrolu ako tok objektívnych informácií pre uvedomené a nutné rozhodovanie agrónoma.

Akademik Špaldon je nositeľom viacerých čestných doktorátov, ktoré získal na Univerzite svätého Štefana v Gödöllő a na Poľnohospodárskej univerzite v Burešti. Pri príležitosti 50. výročia založenia VŠP mu bol udelený aj čestný doktorát Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre.

Danová: Naďalej budeme podporovať projekty na SPU

Slovenskej sporiteľni (SLSP) sa aj vďaka výsledkom v nitrianskom regióne podarilo v minulom roku potvrdiť postavenie najväčšej a najsilnejšej banky na Slovensku a lídra na trhu vkladov a úverov. Hospodárske výsledky a aktivity SLSP prezentovala v uplynulých dňoch Ing. Jozefa Danová, riaditeľka Regionálneho riaditeľstva Slovenskej sporiteľne v Nitre. Zdôraznila, že medzi ich hlavné ciele patrí aj podpora perspektívnych projektov a zaujímavých myšlienok z oblasti vzdelávania.

„V minulom roku sme podporili 153 celoslovenských projektov, z nich 32 bolo v našom regióne. Slovenská poľnohospodárska univerzita predložila od roku 2003 viacero projektov, z ktorých bolo schválených deväť. V rámci našej spolupráce sme v minulom roku podporili projekt Letnej školy umeleckých zručností a spolufinancovali multimediálne jazykové laboratórium. V záujme prepájania teórie s praxou sme pre študentov záverečných ročníkov realizovali prednášky na odborné témy. Takou bola prednáška predsedníčky predstavenstva našej banky, Regíny Ovesny-Straka, podpredsedu predstavenstva Štefana Mája a našich špecialistov na elektronické bankovníctvo s praktickými ukážkami na simulovaných účtoch. Študentov iste zaujali aj Dni kariéry na FEM, kde sme v rámci generálneho partnerstva záujemcov informovali o pracovných možnostiach v našej banke. V neposlednom rade sme pre študentov univerzity pripravili aj súťaž o auto na 25 dní, ktorá sa tešila veľkej popularity,“ hovorí Ing. J. Danová.

Ako ďalej uviedla, aj v budúcnosti plánujú podporiť projekty z oblasti vedy a vzdelávania, hardvéru a softvéru, študentských aktivít a takých, ktoré sú zamerané na podporu a rozvoj potrieb študentov. Dôležitým kritériom je miera zapojenia študen-

tov do realizácie projektu, resp. zameranie projektu na rozvoj vzdelávania študentov. Žiadosti treba zasielať cez rektorát univerzity. V tomto roku sme zatiaľ projekty z SPU neobdržali, verím však, že vzhľadom na široké spektrum aktivít univerzity, či už v oblasti vzdelávania alebo využitia voľného času študentov, bude záujem o predkladanie projektov ešte v tomto polroku,“ zdôraznila riaditeľka.

Projektový formulár, ani podmienky na predkladanie projektov sa v porovnaní s minulým rokom nezmenili. „Dať vedieť o sebe, o dobrých nápadoch, je prvým krokom k úspechu a našim cieľom je podporiť zaujímavé študentské aktivity,“ povedala na záver Ing. Danová.

Bližšie informácie, osnovy na predkladanie projektov, ako aj formulár, získajú záujemcovia na e-mailovej adrese: pellova.hedviga@slsp.sk. -rch-

Do konca r. 2008 budú bankomaty vydávať koruny, od roku 2009 eurá. Zavedenie eura nebude znamenať pre klientov bánk významnú zmenu. Banky prevedú všetky korunové produkty na eurové automaticky a bez poplatkov. Na výmenu korunovej hotovosti za euróv budú slúžiť obchodné miesta bánk. Slovenská sporiteľňa bude vymieňať koruny za eurá bez poplatkov od 1. do 20. januára 2009 a od 5. januára umožní bez poplatku vložiť hotovosť v slovenských korunách na účet alebo vkladnú knižku v eurách. Po 20. januári bude jednorazovo bez poplatkov vymieňať slovenské bankovky a mince, v počte najviac po sto bankoviek a mincí. Korunové mince bude SLSP bezplatne vymieňať do konca júna 2009, bankovky do konca roka 2009.

Vtáky nám už spievajú

Počas jarných dní sa vracajú do svojich rodísk vtáky, ktoré strávili zimu v južných krajinách. Vďaka teplému počasiu už koncom februára spievali škovránky, škorce a drozdy plavé. Ďalšie prileteli bociany biele a čierne, vlha hájová, kukucka, strakoše, drozdy, cibíky a lastovičky. Čím je fascinujúce sťahovanie vtákov a aký je stav vtáčej populácie u nás, sme sa spýtali zoológa, Ing. VLADIMÍRA ELIÁŠA z Katedry environmentalistiky a zoológie.

Na Zemi žije takmer 9-tisíc vtáčích druhov. Svoj domov na Slovensku má okolo 220 hniezdiciach druhov, pričom niektoré sa na zimu sťahujú do teplejších krajín. Naopak, niektoré k nám v zime priletajú zo severných krajín. Za posledných 30 rokov pozorujeme u nás mierny pokles stavov vtáčej populácie. Na Slovensko prilieta každoročne z Afriky a Ázie približne 30 miliónov vtákov, z toho - asi dve tretiny v apríli. Migráciu vyvoláva striedanie ročných období. Snáď najzaujímavejšia je vynikajúca schopnosť vtákov orientovať sa v priestore.

Vo vedomí mnohých ľudí sa jar spája s návratom lastovičiek. Akú vzdialenosť musia prekonať, aby sa k nám dostali?

Lastovička domová k nám prilieta v období od 15. do 21. apríla zo strednej alebo južnej Afriky, čiže prekonáva vzdialenosť 4 až 6-tisíc kilometrov. Vyhľadáva otvorenú krajinu, lebo hmyz loví počas letu. Belorítka hniezdi na priechodoch domov, pod strechou alebo pod mostom, ale aj v maštaľných priestoroch, kde je dostatok hmyzu.

Čo vplyva na udržanie lastovičej populácie a ktorý druh je najviac ohrozený?

V súčasnosti je viacero nástrah, ktoré negatívne vplyvajú na udržanie ich populácie. Jedna z príčin celoeurópskeho poklesu tohto najpopulárnejšieho posla jari je výstavba moderných stavieb a zmenšujúci sa počet lokalít vhodných na hniezdenie. Žiaľ, každoročne sa stretávame s tým, že ľudia zhadzujú lastovičím hniezda najmä preto, že ich nechcú mať na nových stavbách, alebo im prekáža vtáci trus. Ničenie hniezd je však nelegálna činnosť, a ak bude tento nepriaznivý trend pokračovať, môže sa stať, že o niekoľko desaťročí bu-

dú lastovičky patrí do kategórie vzácných a ohrozených druhov našej fauny. V súčasnosti je lastovička i belorítka domová chránená, pričom hodnota jedinca alebo jeho vývinového štádia je 5-tisíc korún. Pri zničení celej hniezdnej kolónie môže škoda presiahnuť aj stotisíc korún. Páchateľom hrozí trestné stíhanie vo veci trestného činu porušovania ochrany rastlín a živočíchov. K miernemu poklesu lastovičej populácie však u nás prispel aj moderný spôsob likvidácie hmyzu.

Na Slovensku sú tri druhy lastovičiek – lastovička domová, belorítka domová a brehuľa hnedá. Táto hniezdi odlišným spôsobom, nestavia si hniezdo, ale hrabe asi meter hlbokú noru v piesčitých pôdach. Z uvedených troch druhov je najviac ohrozená. Brehule hniezdia aj v Nitrianskom okrese, v obci Zbehy.

Koľko mláďat vyvážajú lastovičky ročne a čo ich stimuluje k znáške?

K znáške a k rozmnožovaniu ich stimuluje dĺžka svetelného dňa. Svoje mladé - zvyčajne 4 až 6 mláďat - vyvážajú dvakrát ročne, koncom mája a potom v júni či júli, pretože nemajú dlhé sedenie, asi 14 - 16 dní a 2 až 3 týždne krmia. Mláďatá, ktoré sa už začínajú samé starať o seba, dokrmujú. Tie mláďatá, ktoré sa u nás vyliahnú, sa do pôvodného hniezda alebo tej istej oblasti nevracajú. Na pôvodné miesto sa vracajú len dospelé jedince. Zistilo sa to už v roku 1700, keď sa začalo s obrúčkovaním vtákov.

Z teplých krajov sa k nám vrátili aj spevavce. Aj keď niektoré u nás zimujú, väčšina odlieta do teplých krajov. Koľko druhov je u nás evidovaných?

Na Slovensku máme najväčšiu škálu spevavcov – okolo 70 druhov. Prezimujú u nás stehlíkovec a viaceré pinkovitité – stehlík pestrý, zelený, čerťavý, stehlík kôňpár, hýl, čižik, pinky – lesná a severská, vrabce domový a poľný i sýkorky. Náš najznámejší spevavec, slávik krovínový, odlieta a vracia sa koncom apríla, začiatkom mája. V tomto období môžeme počuť jeho spev cez deň aj v noci. Spevom si totiž značí teritórium a vytlačá protivníka.

Zmenilo sa niečo v migrácii vtákov v poslednom období?

Za posledné desaťročia neboli zaznamenané nijaké zmeny. Vtáci odlietajú počas zimných mesiacov do oblastí, kde majú dostatok potravy. Dôležité je však pripomenúť, že následkom chemických posypov u nás, ako aj v iných krajinách EÚ, za posledných 20 rokov takmer vymizli bežné druhy poľných vtákov, ako sú jarabice a prepelice. RENÁTA CHOSRAVIOVÁ

Zo spomienok jubilanta

■ Na svoje začiatky v Košiciach sa dobre pamätám. V tom čase som pôsobil ako najmladší profesor nielen v Československu, ale možno aj v strednej Európe. Mal som 29 rokov...

■ Prvé povojnové roky boli veľmi ťažké. Trpeli sme nedostatkom učebných textov. Jednoducho neboli. V 50-tých rokoch si študenti VŠPLI moje prednášky opisovali a vydali ich ako skriptá sami. Jeden exemplár dali aj mne. Prirodzene, každý vtíp, ktorým som svoju prednášku okorenil, bol náležite zvýraznený. Organizoval to vtedy študent Grobarčík s pomocníkmi. Bola to už generácia, do ktorej patril A. Grom, M. Gajdošík a ďalší.

Dost dobre to zachytili a vydali, hoci vtedy o magnetofónoch nebolo ešte ani chýru. Dodnes som sa nedozvedel, po čom tie skriptá predávali...

■ Správa, že sa VŠPLI v Košiciach ruší a z poľnohospodárskej fakulty sa utvára samostatná Vysoká škola poľnohospodárska so sídlom v Nitre, nás zastihla nepripravených. Podľa toho, ako som poznal mentalitu vtedajšej Nitre, som vedel, že Nitrania nebudú veľmi nadšení tým, že sa tu ustanoví vysoká škola. Keďže sa tu nič nové nepostavilo, škola sa musela sťahovať do existujúcich budov, zariadení a bytov. Začínali sme rozptýlení tuším na dvanásť miestach. Výučba na VŠP v Nitre začínala v roku 1952/53 so 455 študentmi. V tom čase ju zabezpečovalo jedenásť kateder, 56 pedagogických a 161 ostatných pracovníkov.

■ Budovanie VŠP v Nitre, jej umiestnenie a výstavba objektov má svoju

Profesor Špaldon ako dekan Agronomickej fakulty (vpravo) s prof. A. Červeným, dekanom Zootechnickej fakulty a prof. B. Dušekom, rektorom VŠP...

... a na minuloročnom stretnutí prvých absolventov VŠP v Nitre z r. 1952-57. Foto: archív

Vyšehradská pridaná hodnota pre ekonómov

(Dokončenie z 1. str.)

Z „kuchyne“ zrodu medzinárodného štúdia

Iniciátorom myšlienky medzinárodného V4 štúdia bol prof. Peter Bielik, dekan FEM. Vychádzala zo súčasných tendencií internacionalizácie univerzitného vzdelávania, ktorá môže mať rôzne podoby. Od výberových prednášok pre študentov, cez mobility prostredníctvom rôznych európskych programov až po spoločné štúdiá, organizované partnerskými inštitúciami. Práve táto forma predstavuje pridanú hodnotu v procese internacionalizácie, nakoľko vyžaduje kvalitatívne vyššiu zaangažovanosť partnerských univerzít.

Partnermi pre medzinárodné V4 inžinierske štúdium sú strategickí partneri FEM, a to Prevádzkovo-ekonomická fakulta ČZU v Prahe, Fakulta ekonomických vied Poľnohospodárskej univerzity vo Varšave a Fakulta ekonomiky a spoločenských vied Univerzity sv. Štefana v Gödöllő. Dekani týchto inštitúcií financovali na viacerých stretnutiach strategický rámec celého štúdia a usmerňovali právne práce, vychádzajúce zo súčasných legislatívnych podmienok, regulujúcich vysokoškolské vzdelávanie v Európe a v jednotlivých krajinách. Medzi

rokovami prebiehali intenzívne právne práce, ktoré koordinovala autorka tohto článku. Išlo o prípravu V4 ECTS katalógu, ktorý poskytnú študentovi prehľad o predmetoch, ponúkaných v rámci štúdia na jednotlivých univerzitách, program mobility a návrh zmluvy. Dekan Peter Bielik na stretnutí v Maďarsku vyzval všetkých dekanov na podporu tejto

formy štúdia vrátane finančnej. Ďalšiu podporu mobilít predstavuje schválená sieť CEEPUS Aplikovaná ekonomia a manažment, resp. využitie programu Erasmus. V súčasnosti sa sumarizujú praktické informácie pre pobyt študentov v zahraničí.

Doc. Dr. Ing. ELENA HORSKÁ, prodekan FEM

Vyšehradské štúdiu spečtili dekan partnerských fakúlt. Foto: autorka

Mláďatá spevavcov bľabocú ako deti

Piesne rodičov sa naučia spievať až neskôr. Tvrdia to vedci z Inštitútu technológií v Massachusetts. Odhalili, že spev mladých a dospelých spevavcov sa riadi dvoma rozdielnymi motorickými prepojeniami, ktoré sú funkčné počas odlišných štádií vývoja. Neplatí teda, že ide len o jednu schopnosť mozgu, ktorá sa dospievaním vyvíja. Zistenie by mohlo viesť k lepšiemu pochopeniu nedospelého správania sa vtákov, ale aj ľudí. A to aj napriek tomu, že vývoj ich mozgových funkcií je odlišný. Učiaci sa vtáky prepojenia v mozgu stráti, keď sa naučia spievať. Ľudia sa, naopak, učia po celý život. (Pravda 2. mája 2008)

V ZRKADLE... jedna z nás

Ing. GABRIELA SLIVINSKÁ, administratívna pracovníčka v Kancelárii zahraničných vzťahov

Miesto narodenia: Žiar nad Hronom

Vek: záleží od uhla pohľadu

Čím ste chceli byť ako dieťa?

Učiteľka a neskôr zverolekárka.

Čo ste študovali a prečo ste si vybrali práve túto oblasť?

Študovala som výživu ľudí na SPU, pretože zdravé stravovanie a zdravý životný štýl ma odjakživa zaujímali. Hoci uplatnenie z tohto odboru momentálne na Slovensku nie je ideálne, svoje rozhodnutie dodnes nelutujem. Verím, že aj Slováci si začnú viac uvedomovať, že stravovanie ovplyvňuje ich zdravie, čiže nezáleží len na množstve, ale aj na kvalite stravy. Aj keď zatiaľ nepracujem v odbore, verím, že sa k výžive ešte vrátim.

Kolko hodín má váš pracovný deň?

Oficiálne 8, reálne často 9 až 10. A keďže som asi workoholik, niekedy v duchu „pracujem“, pokračujem v tejto činnosti aj doma.

Ako by ste charakterizovali dnešnú mládež?

S mládežou sa ešte dosť identifikujem, takže by som asi kritizovala samu seba. Ale ak hovoríme o dnešných teenageroch a vysokoškolských, cítim už isté generáčné rozdiely. Myslím si, že žijú podľa toho, kde vyrastajú. Takže, ak tvrdíme, že mládež je zlá, zamysleť by sa mali najmä rodičia, starí rodičia a všetci dospelí, pretože deti opakujú len to, čo vidia doma, na ulici či v médiách.

Aké vlastnosti na kolegoch vám imponujú a aké sa vám nepáčia?

Mám rada, keď sú ľudia priateľskí, ochotní, úprimní. Nepáči sa mi pretvárika, intrigánstvo. Našťastie s mojimi blízkymi kolegyňami si veľmi dobre rozumieme.

S kým by ste sa radi stretli a porozprávali?

Možno s dalajlamom.

Čo by ste zmenili, keby ste mohli?

Človek môže naozaj meniť iba sám seba. No keby to čo i len trošku bolo možné, tak by som chcela, aby si to uvedomili aj ostatní a neustálym sebazdokonaňovaním by sme všetci nakoniec zmenili svet k lepšiemu.

Čo rada čítate?

Duchovnú literatúru, ale mojím veľkým favoritom je aj Harry Potter.

Ako si dobijate energiu?

V prírode, záhrade, tancom, spevom, hudbou, meditáciou, kreslením a najradšej spánkom.

Prezradíte niečo o svojej rodine?

Vlastnú rodinu zatiaľ nemám, takže moja rodina sú najmä rodičia, staršia sestra a dvojročná neterka.

Máte zlozvyk, ktorého sa neviete zbaviť?

To nebudem na seba prezrádzať.

Aké máte koničky?

Momentálne sa dosť venujem tancu a keď mám čas a dôvod, rada sa hrám s farbami a vyrábam pohľadnice, ozdoby na sklo a dekorácie rôzneho druhu.

Aká je dovolenka vašich snov?

O dovolenkách sa mi väčšinou nesníva, ale myslím, že by bolo super s niekým príjemným a zábavným ísť na cestu okolo sveta, alebo stráviť aspoň týždeň na nejakom vysoko energetickom mieste niekde v horách a zažiť osvietenie.

Humor je koreňom života – máte nejaký obľúbený vtip alebo veselý zážitok zo školy?

Považujem sa za dosť seriózneho človeka, takže humor v živote si musím často pripomínať, preto občas čítam aj vtipy, ale žiadne si nepamätám. Veselých zážitkov je viac, no pre nezainteresovaných väčšinou, žiaľ, až také vtipné nebývajú. -rch-

ČÍTALI SME

Európska komisia 21. apríla priznala Slovensku právo na používanie názvu Tokajská vinohradnícka oblasť, ktorý bol uvedený v prístupovej zmluve a našim vstupom do EÚ sa stal súčasťou jej legislatívy. Po neúspechu predchádzajúcich bilaterálnych rokovaniach s Maďarskou republikou o práve na značku Tokaj (ako aj odvodených názvov Tokajský/Tokajská), sme v Bruseli vyhrali prvú bitku. V záujme ochrany unikátnych a svetovo známych tokajských vín, ako aj dosiahnutia dlhodobej stability tohto regiónu bude Slovensko naďalej hľadať možnosť dohody s Maďarskom. Našou prioritou vždy bola a bude kvalita jedinečných a nenapodobiteľných tokajských vín s cieľom prehlbiť ich slávu doma i v zahraničí. (Z tlačovej správy MP SR)

Aj vo vzdelávaní platí rýchlejšie, vyššie a ďalej

Študentská vedecká odborná činnosť (ŠVOČ) a jej vyvrcholenie na študentských vedeckých konferenciách je významnou súčasťou vzdelávacieho procesu. Prostredníctvom nej študenti aplikujú poznatky získané v priebehu štúdia pri riešení teoretických a praktických problémov. ŠVOČ zároveň predstavuje jeden z nástrojov prípravy študentov pre samostatnú vedeckú prácu. Cieľom stretnutia je aj nadviazanie pracovných kontaktov a priateľských vzťahov so študentmi z partnerských vysokých škôl. Tento rok prebehli ŠVOČ-ky na našej univerzite 22. apríla, a to formou súťažnej prezentácie prác.

Fakulta agrobiológie a potravinových zdrojov (FAPZ) má už za sebou 60-ročnú tradíciu a krátko po vzniku fakulty sa aktivizovala aj študentská vedecká činnosť. „Študenti, ktorí sa aktívne zúčastňujú na študentských vedeckých konferenciách, prakticky bez problémov absolujú štátnu skúšku. Je to aj dobrý začiatok pre tých, ktorí majú záujem o doktorandské štúdium. Posledné tri roky kladieme čoraz väčší dôraz na to,

niekedy univerzity v Brne, z Poľnohospodárskej univerzity vo Varšave, z Univerzity sv. Štefana v Gödöllő a z Technickej univerzity v Košiciach.

Fakulta biotechnológie a potravinárstva (FBP) usporiadala 6. vedeckú konferenciu študentov I. a II. stupňa vysokoškolského štúdia. Práce boli zaradené do 4 sekcií a prezentovaných bolo spolu 44 prác. Aj v tomto roku sa na konferencii zúčastnili študenti a doktorandi z Českej republiky. Okrem študentov FBP svoje práce prezentovali tiež študenti FAPZ, UCM v Trnave a STU v Bratislave. „Aj my sa riadime olympijským heslom rýchlejšie, vyššie a ďalej. Pre nás platí vyššie sa posúvať s úrovňou vzdelávania, rýchlejšie napredovať vo vede, zveľaďovať naše poznatky a ďalej ich využívať v praxi,“ povedal Jozef Bulla, dekan FBP. Zároveň vyslovil presvedčenie, že študentská vedecká konferencia bude mať aj v ďalších rokoch svoje pokračovanie.

Tradičnú vedeckú konferenciu študentov na Fakulte záhradníctva a krajinného inžinierstva (FZKI) otvoril dekan

Karol Kalúz. Prihlásených bolo 26 študentov II. a III. stupňa štúdia, rozdelení boli do troch sekcií v súlade so študijnými odborami fakulty: záhradníctvo, krajinné a krajinná a záhradná architektúra. Účastníci ŠVOČ mali možnosť porovnať si svoj potenciál s kolegami z iných príbuzných vedeckých oblastí. Jednotlivé prihlásené práce boli recenzované ešte

Foto: za

aby sa kandidáti uchádzajúci o toto štúdium zúčastnili aj na ŠVOČ,“ povedal na otvorení Daniel Biro, dekan FAPZ. Dodal, že pri zhode bodov uchádzačov o doktorandské štúdium zohľadňujú práve účasť na ŠVOČ.

Na Technickej fakulte (TF) je účasť na vedeckej činnosti študentov, ktorá vytvára priestor na osvojovanie si návykov a schopností pre experimentálnu činnosť a v konečnej miere prispieva k odbornej profilácii študentov, základným a prvým predpokladom pre pokračovanie v doktorandskom štúdiu.

Tento rok bolo na FAPZ prihlásených 72 študentských prác a už tradične sa na konferencii zúčastnili aj študenti z partnerských slovenských univerzít i z Poľska.

Na TF bolo prihlásených 33 študentských prác, medzi nimi aj z Českej poľnohospodárskej univerzity v Prahe, Vysoké školy banskej TU v Ostrave, z Mendelovej poľnohospodárskej a les-

pred začiatkom konferencie. Študenti posudok dostali k dispozícii, takže mohli pripomenúť dodatočne zapracovať do práce. Posudok recenzenta a jeho hodnotenie komisia zohľadnila. Členovia komisie hodnotili vystúpenia z hľadiska aktuálnosti riešenej problematiky, splnenia vedeckého cieľa, dodržania zvolených metodických postupov, významu pre vedu a prax, dodržania a úrovne formálneho spracovania, úrovne verbálnej prezentácie, argumentácie a reakcií študenta na otázky členov komisie, prípadne študentov prítomných v pléne.

Z konferencie bude vydaný zborník príspevkov, abstraktov a prezentácií na DVD nosiči. Abstrakty príspevkov budú uverejnené aj na webovej stránke FZKI.

Výsledky ŠVOČ zo všetkých fakúlt nájdete v aktuálnom čísle e-poľnohospodára na www.polnohospodar.sk.

-f-

POSTREHY Z JARNEJ EXKURZIE

Čarodejná metla nie je pre bosorky

Príslovím „lepšie raz vidieť ako veľa krát počuť“ vítal hŕstku študentov 2. ročníka Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva doc. Ing. IVAN LUKÁČIK, CSC., riaditeľ arborét Borová hora vo Zvolene. Celodenná zelená túra, presnejšie odborná exkurzia na tému ihličnaté dreviny v sadovnickej tvorbe, riaditeľove slová potvrdila.

Prvá zastávka

Arborétum Borová hora je unikátne vedecko-pedagogické pracovisko našej partnerskej Technickej univerzity vo Zvolene. Podľa slov riaditeľa sa od iných podobných líši tým, že sa sústreďuje najmä na domácu autochtónnu flóru Slovenska, strednej Európy či Karpat-ského oblúka. Bolo založené v roku 1965, na ploche 50 hektárov a návštevníci sa tu môžu pokochať zbierkou drevín, kolekciou ruží a zbierkou kaktusov a sukulentov.

Zatiaľ čo laika upúta najmä krásna a vôňa flóry prebúdajúcej sa jarnej prírody, mladí odborníci si všímajú iné kritériá. Širokú individuálnu a geografickú premenlivosť drevín, ich habitus, ale aj to, či sa introdukovanej druhom u nás darí. A keď nie, prečo? Náš sprievodca, JÁN JELOK, sype údaje z rukáva. Dôverne sa pozná s každým stromom, kríkom. Občas sa potmehútsky usmeje a hodí do pléna aj otázku: prečo je tento list taký a nie onaký, čo zapríčiňuje havdovité skrútenie konárov, viete, na čo je

vhodná čarodejná metla a podobne. Malý test... a ja, laik, mimovoľne sledujem reakciu študentov. Je to barometer ich záujmu o odbor, ktorý si zvolili. Fotáky cvakajú a bloky sa plnia zápiskami, pretože v internétny izbe a pri počítači bude vznikáť správa o tejto študentskej „služobnej ceste“.

Zastavujeme sa pri záhonoch ruží a lutujeme, že ešte nenadšiel čas ich kvitnutia. Zato sa od nášho sprievodcu dozvedáme niečo z ružiarskej teórie. Uchovávať tu cennú zbierku ruží šľachtiteľa Rudolfa Geschwinda. Pôsobil v neďalekej Krupine pred vyše sto rokmi ako lesmajster, ale jeho láskou bolo šľachtenie ruží. Sadové aj čajové, nielen krásne, ale aj odolné voči chorobám a mrazuvzdorné, čiže vynikajúci základný materiál pre novošľachtenia. Aj preto si túto zbierku na Borovej hore vďaka ako oko v hlave. Veď i dnes je záujem o jedince z nej nielen u nás, ale aj v cudzine. Takže, kúsok živého a nádherného kultúrneho dedičstva... Od ruží vedie naša cesta ku skleníkom s kaktusmi a sukulentmi.

Zoboristi tento rok postavili máj na námestí

Pôvodným zámerom starobylých májových zvykov bolo zabezpečiť vegetácii potrebnú vlahu a prostredníctvom mágie preniesť vlastnosti starostlivo vybranej zelene na polia a lúky. Máje, ako symbol zelene a života, stali mladenci dievčatám, aby boli pekné, štíhle a zdravé. Ľudové zvyky a piesne spojené s týmto obdobím predviedol na Svätoplukovom námestí v centre Nitrý posledný aprílový deň folklórny súbor Zobor, Ponitran a Atikus.

V úvode podujatia Zoboristi vyzýčili na námestí desať metrovú brezu, ozdobenú pestrofarebnými stužkami. Členovia súboru ich sprevádzali veselým hudobným programom, ktorý so zatajeným dychom sledovali okoloľudci Nitrana, študenti a deti s mamičkami. „V minulosti sa medzi ozdobami uviazala aj fľaša alkoholu. Posledný deň mesiaca mája totiž mladenci s harmonikou spúšťali máje dolu a súťažili, kto sa prvý vyškriabe na vrchol a dokáže získať plnú fľašu,“ povedal na margo výzdoby mája Ing. Vladimír Protopopov, vedúci KKZČ. Dodal, že chceli zachovať aj tento zvyk, ale štíhla, stužkami vyzdobená briezka na

námestí sa Zoboristom páčila sama o sebe.

Súčasťou akcie bola aj poradňa zdravého životného štýlu pre Nitranov, ktorú pripravili pracovníci odborných katedier oboch nitrianskych univerzít. Ing. Marianna Schwarzová, Bc. Monika Kňazeová a Bc. Iveta Grgulová z Katedry výživy ľudí, vyšetřili 25 záujemcov. Použili na to najmodernejšie

Snímka: ROBERT KOLLÁR

prístroje, ktorými katedra disponuje. „Vyšetřenie slúži len na to, aby sme zachytili, či má človek nejaký problém s glykémiou (cukrom v krvi), triglyceridmi alebo s cholesterolem. V prípade, že sa problém potvrdí, odporúčame návštevu obvodného alebo odborného lekára,“ povedala Ing. Schwarzová. Podotkla, že záujem Nitranov o vyšetřenie bol oveľa väčší, ako mohli uspokojíť. -rch-

Novinkou bola výstava Technoart

Vizitkou študentov Katedry záhradnej a krajinné architektúry sa už tradične stáva výstava umeleckých prác v rámci Nitrianskych univerzitných dní. Ich výtvarné a fotografické diela aj tento rok ozdobili foyer pod aulou. Novinkou výstavy bola prezentácia posterov študentov Technickej fakulty SPU - Technoart.

Maľbou a grafikou sa prezentovalo 50 mladých umelcov, medzi nimi Jaroslav Gál, Soňa Lužbetáková, Silvia Bérešová, Kristína Fuková, Branislav Jaroš, Soňa Bobeková, Slávka Čapíková či Jana Kováčiková. Súčasťou expozície boli fotografie Tomáša Belo-

viča, Majky Zauškovej, Mariána Kureka, Majky Ďurišovej, Lucie Janočkovej a ďalších autorov.

Roman Jurinec z 2. roč. FZKI (na snímke) sa zamýšľa nad tým, že tvorba je o pocitoch, vnímaní, o farbách. Výtvarník sa inšpiroval obrazom dievčata a pokúsil sa verne zachytiť jej podobu. „Mojím zámerom bolo zobraziť smútok v jej očiach, a to rôznymi technikami - ceruzkou, pastelom a tušom,“ vysvetľuje Roman. Okrem spomínaných techník obľubuje aj temperu a akvarel. Páčia sa mu diela Leonarda da Vinci, bádateľa a mysliteľa obdobia renesancie. „Zásluhou umelcovej ostrej maliarskej vnímavosti sa jeho kresby s krajinárskymi, geologickými alebo meteorologickými motívami vyznačujú nielen podivuhodnou estetickou pôsobivosťou, ale tiež neobyčajnou vedeckou presnosťou,“ povedal Roman.

Výtvarné práce študentov boli vystavené aj v Divadle A. Bagara a do 23. mája si ich môžete pozrieť v nitrianskej synagóge. -rch-

Foto: rch

Pichľavá kráska viac ako 500 taxónov pôvodom zo Strednej Ameriky a Mexika má tu takisto svojich fanúšikov.

Druhá zastávka

Lesnícke arborétum v osade Kysihýbel pri Banskej Štiavnici. Jedinečná pokusná plocha s porastom rýchlorastúcich cudzokrajných drevín, sekvojovcov matutích a ďalších druhov domácich a cudzokrajných drevín. Čaká tu na nás Ing. ŠTEFAN RUSKO z Výskumného ústavu lesníckeho vo Zvolene a rozpráva o histórii aj súčasnosti. Na bývalom pasienku s rozlohou necelých 8 hektárov, ktorý v roku 1910 dostal od mesta, založil profesor banickej a lesníckej akadémie J. Tužon toto arborétum. Je zaujímavé, že ho rozdelil na 350 štvorcov s rozmermi 15-krát 15 metrov a na každú plošku vysadil iný druh dreviny, jedľu, smrek, borovicu, dub a javor. Tužonovi nástupcovia v tejto práci pokračovali, v prospech pestovateľov lesa. Z pôvodnej výsadby sa tu dnes nachádza asi 350 druhov. I príroda so svojimi vrtochmi zanechala stopu na týchto, dnes už ozrutných stromoch. Veľké sucho v roku 1911, ale aj tuhá zima v roku 1928 a 1929 s mínus 38 stupňami, sneh a zima v roku 1985, ale aj veterná kalamita z roku 1991 napáchali nenahraditeľné šk-

dy. Nemenej zaujímavá bola pre študentov aj informácia o hybridizácii jedlí, ktorú od roku 1969 realizoval Ing. Greguš. Reagoval tak na ústup tohto druhu v Európe a myšlienka kontrolovaného opeľovania mala byť liekom na tento problém. Z tejto práce vzniklo až 71 kombinácií jedincov... a v korunách stromov si svoju prácu bez oddychu vykonáva doktor dateľ...
Zastavenie tretie

V banskoštiavnickej botanickej záhrade pri strednej škole, ktorá vychováva budúcich lesníkov. Nevie, či je to zamračenou oblohou, alebo už aj únavou, ale pôsobí na nás, jemne povedané, zanedbaným dojmom. I keď pod korunami stromových obrov je čo vidieť a obdivovať. Možno sa táto záhrada aj historická budova slávnej školy dočkajú lepších čias. Určite by si to zaslúžili... zhodujeme sa na tom všetci, študenti aj pedagógovia, ktorí ich exkurziou sprevádzajú: Ing. KATARÍNA ROVNÁ, PhD. a Ing. JÁN KOLLÁR. Aj RNDR. FRANTIŠEK MERCEL, CSC., z Ústavu ekológie lesa SAV, ktorý bol našim tretím spoločníkom. Nezabudne pripomenúť, aká prospešná a užitočná je spolupráca ústavu s našou záhradníckou fakultou. Dobré počuť!

KATARÍNA POTOKOVÁ

SPEKTRUM

POZÝVAME

Dekan Technickej fakulty SPU v Nitre oznamuje, že 15. mája 2008 o 10.00 h sa v priestoroch veľkej zasadačky TF (hala M, 4. poschodie) uskutoční inauguračná prednáška doc. Ing. JÁNA GADUŠA, PhD., pedagoga na Katedre mechaniky a strojnictva, na tému Technické a technologické aspekty výroby a využitia bioplynu v poľnohospodárstve.

NEPREHLIADNITE

Dekan Fakulty biotechnológie a potravinárstva SPU v Nitre oznamuje, že 30. júna 2008 sa budú konať prijímacie skúšky na tretí stupeň vysokoškolského štúdia (doktorandské štúdium) v nasledujúcich akreditovaných študijných programoch:
5.2.25 biotechnológia,
4.2.3 molekulárna biológia,
6.1.13 technológia potravín.
Témy dizertačných prác sú zverejnené na www.fbp.uniag.sk a na vedeckovýskumnom oddelení dekanátu FBP, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra (č. tel.: 037/641 5385). Uzávierka prihlášok je 6. 6. 2008.

Dekan Technickej fakulty oznamuje, že 8. júla 2008 o 8.00 h (v zasadačke TF na 4. poschodí KMaS) sa budú konať prijímacie skúšky na doktorandské štúdium v nasledujúcich študijných programoch:

- kvalita produkcie,
- technika a mechanizácia poľnohospodárskej výroby,
- dopravné stroje a zariadenia.

S témami dizertačných prác pre jednotlivé študijné programy (schválenými VR MF SPU 17. 4. 2008) sa možno oboznámiť na dekanáte TF a na www.mf.uniag.sk.

Prihlášky spolu so životopisom a dokladom o riadnom ukončení druhého stupňa vysokoškolského štúdia zasielajte na adresu: Dekanát TF, vedeckovýskumné oddelenie, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra. Termín odovzdania prihlášok je 20. 6. 2008.

AVIZUJEME

■ Pod záštitou Ľubomíra Jahnátka, ministra hospodárstva SR, organizuje Katedra spoľahlivosti strojov TF 13. medzinárodnú vedeckú konferenciu Kvalita a spoľahlivosť technických systémov. Uskutoční sa 20. a 21. mája 2008 v nitrianskom Agroinštitúte.

■ Katedra mechaniky a strojnictva TF organizuje 22. mája 2008 medzinárodnú vedeckú konferenciu Nové trendy v konštruovaní a tvorbe technickej dokumentácie 2008. Miestom konania bude poslucháreň CH v areáli SPU.

Obe konferencie sú sprievodnými podujatiami 15. medzinárodného strojárkeho veľtrhu v Nitre.

Športové súťaže NUD 2008

AEROBIK MARATÓN

V piatom ročníku súťaže si dievčatá otestovali svoju kondíciu a vytrvalosť vo fyzicky a psychicky náročnom päťhodinovom aeróbnom cvičení na hudbu. Organizátori - Katedra telesnej výchovy a športu PF UKF v spolupráci s našou Katedrou telesnej výchovy a športu, zaradili do programu rozmanité a veľmi zaujímavé druhy aeróbného cvičenia, napríklad tanečný aerobik, tae-bo, body styling a cvičenie na fit loptách. Do záverečnej finálej časti v trvaní 30 minút rozhodkyne vybrali 12 najlepších cvičení, ktoré bojovali o umiestnenie na prvých troch miestach. Za našu univerzitu sa do podujatia zapojilo 15 študentiek zo všetkých fakúlt SPU, ktoré pri cvičení preukázali svoju dobrú pohybovú pripravenosť a kondíciu. Do finále v silnej konkurencii z našich postúpilo osem dievčat a tri najlepšie z nich sa zaslúžene postavili na stupne víťazov. Prvé miesto si vybojovala **Katarína Krošláková** (2. FAPZ) striebro získala **Ivana Krajníková** (5. FEM) a bronz si odniesla **Miroslava Hoľková** (2. FEŠRR). Naším víťazkám srdečne gratulujeme a všetkým zúčastneným študentkám prajeme veľa potešenia zo športovania.

PaedDr. MONIKA ORLÍKOVÁ,
Mgr. DANA FEBENOVÁ

TENIS

Muži:

1. J. Mišík, UKF
2. M. Kopecký, SPU
3. L. Michalčíka, SPU

Ženy:

1. S. Levčíková, SPU
2. L. Horniaková, SPU

VOLEJBAL

Muži:

SPU – UKF 3 : 1 (28, -15, 17, 14)

SPU: L. Miček (FEŠSR), T. Keseli (FEM), F. Lieskovský (FEM), M. Ľurčík (FEM), B. Kožák (TF), R. Ľapušík (TF), O. Hruboška (FAPZ), L. Gál (FZKI), J. Vašíček (FBP), tréner: Mgr. Ľ. Paška
UKF: R. Svetko, J. Rajtar, A. Maslík, M. Kačur, I. Valent, R. Kubš, P. Lajda, M. Halavín, tréner: prof. K. Félix, PhD.

Vývoj zápasu bol v prvom sete vzácné vyrovnaný, no koncovku lepšie zvládli domáci hráči SPU. V druhom lepšie začal súper, náš tím urobil viacero nevyužitých chýb, a tak hostia set zaslúžene získali. V tretom a v štvrtom už nebolo pochyb o víťazovi stretnutia, keď hráči SPU dominovali vo všetkých herných činnostiach a zaslúžene dovedli zápas do víťazného konca. -fp-

Ženy:

SPU – UKF 0 : 3

ŠACH

V historickom stretnutí oboch univerzít v šachu nastúpili kolektívy v najsilnejšom zložení. Očakávali sme vyrovnaný súboj, nakoniec však družstvo SPU Nitra potvrdilo svoju úroveň a jasne zvíťazilo 9 1/2 : 2 1/2. V kvalitnom stretnutí na prvej šachovnici dokázala naša Mária Machalová, akademická majsterka Slovenska, remizovať s kandidátom majstra Milanom Marošom v oboch partiách. V ďalšom stretnutí porazil Peter Špik Pavla Ľahučkého 2 : 0, Róbert Pindés remizoval s Dušanom Kallom 1 : 1, Dušan Páleš porazil Olivera Ralíka 1 1/2 : 1/2, Dušan Danko zvíťazil nad Michalom Benkom 2 : 0 a Daniela Tatarková nad Jánom Kamodim 2 : 0. -dd-

PRÁVE VYŠLI ...

SKRIPTÁ

Z. Jureková – M. Kotrla: Obnova ekosystémov. Prvé vydanie, náklad 200 kusov, cena 128 Sk.

A. Malejčík: Logistika. Prvé vydanie, náklad 300 kusov, cena 167 Sk.

E. Horniaková – M. Pajtáš: Základy výživy. Dotlač k prvému vydaniu, náklad 300 kusov, cena 89 Sk.

A. Uher a kol.: Poľná a záhradná plodiny. Prvé prepracované vydanie, náklad 250 kusov, cena 160 Sk.

J. Pokrivčák: Medzinárodná ekonomika, 1. časť. Prvé vydanie, náklad 300 kusov, cena 96 Sk.

J. Rusnák a kol.: Konštrukčné prvky strojov. Spojovacie prvky, hriadele, ložiská. Prvé vydanie, náklad 250 kusov, cena 105 Sk.

I. Vitázek: Teplotní technika a hydrotechnika. Druhé nezmenené vydanie, náklad 170 kusov, cena 72 Sk.

E. Horniaková a kol.: Kŕmenie neprežúvavcov. Prvé prepracované vydanie, náklad 150 kusov, cena 160 Sk.

Skriptá v tlači

E. Škorecová: Nákladové účtovníctvo. Prvé vydanie.

MONOGRAFIA

K. Orságová – L. Nozdrovický: Vplyv rôznych spôsobov obrábania na chemické vlastnosti pôdy. Prvé vydanie náklad 50 kusov, cena 90 Sk.

VYSOKOŠKOLSKÁ UČEBNICA

P. Bielik: Podnikové hospodárstvo. Druhé vydanie, náklad 1000 kusov, cena 280 Sk. -dš-

Príjemné posedenie pri knihe

Nie je častým javom, aby sme boli svedkami predstavenia komplexnej publikácie týkajúcej sa určitej oblasti nášho chlebového odvetvia. **Ján Keresteš**, významný mliekarenský odborník, uviedol 17. apríla do života už svoju štvrtú publikáciu s názvom *Ovčiarstvo na Slovensku*. Bývalý generálny riaditeľ Stredoslovenských mliekarní nezabúda ani po rokoch na vedomosti, ktoré mu poskytla naša univerzita.

„Za všetko dobré, čo som mohol urobiť, ďakujem mojej alma mater,“ pomohol si citátom Jána Keresteša dekan FAPZ Daniel Bíro, ktorý v úvode krstu zhrnul plodný a úspešný život tohto nitrianskeho absolventa. Prezentácia knihy bola zároveň aj oslavou jeho životného jubilea. Väčšina z prítomných sa s jubílantom rozlúčila so želaním, že sa tešia na jeho ďalší knižný prírastok.

JURAJ BOJNICKÝ

ODBORY INFORMUJÚ...

✓ V Kežmarských Žlaboch sa 16. – 18. apríla 2008 uskutočnilo rokovanie Pléna združenia vysokých škôl a priamoriadenných organizácií OZ PŠaV na Slovensku a školenie vyjednávateľov zastupujúcich zamestnancov pri kolektívnom vyjednávaní, na ktorom sa zúčastnili aj predsedníčky našich fakultných a dielenských výborov OZ a autor článku. Medzi hosťami rokovania bola A. Čekanová - podpredsedníčka Rady VŠ SR, F. Schlosser - vedúci úradu MŠ SR a J. Gašperan - predseda OZ PŠaV na Slovensku. V pléne odzneli, okrem iného, aj podnety k návrhu zákona o verejnej službe, návrhy k metodike rozpočtu pre verejné vysoké školy, pripomienky združenia VŠ a PRO k návrhu MŠ SR týkajúceho sa kritérií na habilitačné a inauguračné konanie, ako aj návrh na odmeňovanie zamestnancov vysokých škôl len podľa tarifných tabuliek a zrušenie hornej hranice 32 odpracovaných rokov v platových stupňoch.

✓ Na riadnom zasadnutí Výboru UO 23.

apríla 2008 boli z dôvodu zefektívnenia práce sekretariátu RO OZ schválené nové stránkové hodiny (pondelok 8.00 – 11.00 h, utorok 13.00 – 15.30 h, streda 8.00 – 11.00 h a 13.00 – 15.30 h, štvrtok 13.00 – 15.30 h). Predseda UO má stránkové hodiny v stredu od 13.00 do 14.30 h. Pracovný čas na sekretariáte ostáva nezmenený, t. j. 7.30 – 15.30 h počas pracovných dní.

✓ V dňoch 1. – 5. mája 2008 sa 60 zamestnancov univerzity zúčastnilo na kultúrno-poznávacom rekreačnom pobyte v Paríži. Okrem prehliadky najznámejších pamätihodností Paríža absolvovali aj večernú plavbu loďou po Seine.

✓ Rektor SPU a predseda UO podpísali 6. mája 2008 dodatok č. 1 ku Kolektívnej zmluve na roky 2007 – 2009. Jeho plné znenie je na webovej stránke odborov.

Ing. MIROSLAV HABÁN, PhD., predseda Výboru UO OZPŠaV pri SPU

VIAC NA

www.uniag.sk/SKOLA/oz/ozpsav.htm

PLÁVANIE

50 m v. sp. muži:
1. L. Grznár, SPU 0:26,01 548 b.
2. R. Lukáč, UKF 0:26,46
3. M. Olejár, UKF 0:27,05

50 m v. sp. ženy:
1. Z. Gálová, UKF 0:29,46 554 b.
2. M. Bieliková, UKF 0:32,82
3. E. Chudziaková, SPU 0:35,10

50 m prsia muži:
1. L. Grznár, SPU 0:33,59 503 b.
2. P. Chmelovič, UKF 0:38,81
3. V. Hýrošš, SPU 0:39,63

50 m prsia ženy:
1. K. Frajová, UKF 0:39,35 455 b.
2. M. Bieliková, UKF 0:45,13
3. E. Chudziaková, SPU 0:45,76

50 m znak muži:
1. L. Grznár, UKF 0:36,33 279 b.

50 m znak ženy:
1. Z. Gálová, UKF 0:35,77 442 b.
2. M. Bieliková, UKF 0:42,51
3. E. Chudziaková, SPU 0:43,71

50 m motýlik muži:
1. L. Grznár, SPU 0:27,16 481 b.
2. M. Olejár, UKF 0:27,67
3. R. Lukáč, UKF 0:29,85

50 m motýlik ženy:
1. K. Frajová, UKF 0:33,73 458 b.
2. Z. Gálová, UKF 0:34,38
3. M. Bieliková, UKF 0:41,22

100 m osobný polohový pretek muži:
1. L. Grznár, SPU 1:07,02 503 b.
2. L. Foldes, UKF 1:11,01

100 m osobný polohový pretek ženy:
1. Z. Gálová, UKF 1:19,72 431 b.

2. E. Chudziaková, SPU 1:31,41
3. M. Bieliková, UKF 1:34,47

Najhodnotnejší výkon muži:
L. Grznár, FZKI SPU 548 b.

Najhodnotnejší výkon ženy:
Z. Gálová, FIF UKF 554 b.

BASKETBAL

Muži:
SPU – UKF 60 : 40 (24 : 21)

Ženy:
SPU – UKF 47 : 55 (20 : 30)

STREETBALL

1. UKF Nitra
2. SPU Nitra

PLÁŽOVÝ VOLEJBAL

Muži:

1. R. Svetko – R. Kubš, UKF
2. T. Keseli – O. Hruboška, SPU
3. G. Kozman – K. Vavruš, SPU

Ženy:

1. V. Švikruhová – B. Krištofičová, SPU
2. E. Vyšná – I. Karaňovská, SPU
3. I. Haringová – I. Michalčová, SPU

Napriek neúčasti hráčov z UKF sme mali možnosť sledovať kvalitné zápasy všetkých ženských dvojíc. V súboji mužov sme mali v hre viac súťažiacich, rozhodla však skúsenosť minuloročných víťazov (obaja trénujú a hrajú v klube VK Ekonom SPU Nitra). Turnaj sa tešil veľkému záujmu divákov a bol spiestrením NUD 2008.

FUTBAL

SPU – UKF 0 : 4

Snímky: RÓBERT KOLLÁR